

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 10 februarie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020, în privința inculpatului

Trișcă Gheorghe XXXXXX.

instanța de fond:

instanța de apel:

instanța de recurs:

Termenul de examinare,

03.09.2018 – 10.02.2020,

03.03.2020 – 04.06.2020,

24.07.2020 – 15.10.2020,

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 10 februarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Trișcă Gheorghe a fost condamnat în baza art. 281 Cod penal, la 3 luni închisoare.

Conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 17.12.2018, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la definitivarea sentinței, cu includerea perioadei de la 16.12.2019 până la 23.12.2019.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 2348,64 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la data de 10 august 2018, orele 01.31, Trișcă G., urmărind scopul comunicării mincinoase cu bună-știință despre pregătirea unei explozii, acțiune care periclitează viața oamenilor, cauzează daune materiale în proporții mari sau provoacă alte urmări grave, aflându-se în mun. Chișinău, str. Sucevița, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, de pe telefonul mobil personal în care era activă cartela SIM nr. 078016081, a efectuat un apel telefonic la Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112 și a comunicat cu bună-știință, mincinos despre prezența unui dispozitiv explozibil în incinta Președinției Republicii Moldova, amplasată pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 154, mun. Chișinău, Parlamentului Republicii Moldova, amplasat pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105, mun. Chișinău și Inspectoratului de Poliție Buiucani, situat pe str. Calea Ieșilor 12, mun. Chișinău, perturbând astfel activitatea instituțiilor și determinând intervenirea la fața locului a autorităților de stat competente. În urma cercetării amănunțite a încăperilor din instituțiile menționate de către colaboratorii serviciului Secției Tehnico-Explozive a Centrului Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare, nu au fost depistate careva dispozitive explozibile.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, solicitând ca cauza să fie examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 281 Cod penal, ca comunicarea mincinoasă cu bună-știință despre pregătirea unor explozii, incendieri sau a altor acțiuni care periclitează viața oamenilor, cauzează daune materiale în proporții mari sau provoacă alte urmări grave.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, fiind stabilite noi limite ale pedepsei, în corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că anterior a fost condamnat, iar pedepsele stabilite nu au dus la corijarea lui, acesta perseverând în comiterea unor alte infracțiuni, ca circumstanțe atenuante fiind reținute căința sinceră, precum și starea de sănătate precară ce se confirmă prin actele medicale anexate la dosar, concluzionând că corectarea acestuia este posibilă cu izolare de societate, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 6 luni închisoare cu aplicarea art. 85 Cod penal, prin adăugirea parțială la pedeapsa stabilită în speță de 3 luni închisoare, a pedepsei aplicate prin decizia din 17.12.2018.

Totodată, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă solicitarea procurorului privind încasarea sumei de 2348,64 lei.

Potrivit art. 227 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Astfel, deplasarea și verificarea existenței dispozitivelor explozive de către angajații Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP de comun cu angajații Centrului Chinologic al IGP, a incintei Președinției Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova și Inspectoratul de poliție Buiucani, după amenințarea precum că aceste obiective ar fi minate și suportarea cheltuielilor de 1457,77 lei și 890,87 lei nu reprezintă cheltuieli suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, în sensul art. 227 alin. (1) coroborat cu alin. (2) Cod de procedură penală. Iar aceste cheltuieli constituie un eventual prejudiciu cauzat statului prin acțiunile inculpatului.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Marina Copeciuc, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare de 1 an cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 2348,64 lei în beneficiul statului, iar în temeiul art. 85 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 1 an și 6 luni închisoare.

Apelanta a invocat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă și, contrar prevederilor art. 61 Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

Ori, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate inculpatului nu poate fi atins decât prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea pe un termen mai mare, care va avea scopul educativ menit asupra acestuia.

Mai mult, pedeapsa aplicată este prea blândă și în raport cu pericolul social sporit al infracțiunii comise de către inculpat, comportamentul și personalitatea acestuia.

Pe lângă aceasta, potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate elibera de cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale ale persoanelor care se află la întreținerea lor.

În urma acțiunilor inculpatului, a fost necesară implicarea unui mecanism întreg compus din organul de urmărire penală, procuror, ofițeri de investigație, care au efectuat acțiuni de urmărire penală și speciale de investigație pentru a investiga faptele, iar aceste acțiuni au generat cheltuieli din partea statului, care ar urma a fi recuperate, suma de 2348,64 lei constituind doar o parte din acele cheltuieli pe care Legea permite de a o restitui.

Deci, nu este clară concluzia instanței de fond privind respingerea cererii acuzării privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 2348,64 lei suportate la efectuarea constatărilor tehnico-științifice.

4. Potrivit decizie Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond, la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, cu intenție directă, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, fiind stabilite noi limite, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și anume amendă în mărime de la 412,5 la 637,5 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 160 de ore, sau închisoare de la 3 luni la 1 an și 4 luni, că acesta anterior a fost condamnat.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, ca circumstanțe atenuante a fost reținută căința sinceră precum și starea de sănătate precară a inculpatului care este relevantă și de actele medicale anexate la dosar, și anume: - extrasul din fișa medicală a bolnavului de staționar nr. 1918678, că în perioada 13-21 octombrie 2019 a fost internat în secția Chirurgie nr. 2 cu diagnosticul Maladie aderentială. Ocluzie aderentială intestinală parțială. Evoluția bolii: cu ameliorare, particularități nu sunt, starea pacientului la externare - satisfăcătoare. Recomandări pentru pacient: regim de lucru efort fizic de limitat, regim dietetic masa-1, vizita la medicul de familie; trimiterea-extras la medicul de familie la locul de trai, că a fost internat în staționar la 26.09.2019, externat - diagnosticul complet: maladie, stare după operație la colon (2003), incompatibilitate alimentară; trimiterea-extras la medicul de familie la locul de trai, că a fost internat în staționar la 04.10.2019, externat - 09.10.2019, diagnosticul complet: gastroduodenită cronică acutizare hernie, stare după rezecție a colonului (2003); - potrivit buletinului FGDS din 03.10.2019 eliberat lui Trișcă G. s-a emis următoarea concluzie: esofagopatie candidomicotică, hernie gastroesofajiană axială, gastroduodenită eritematoasă.

Astfel, luând în calcul starea sănătății inculpatului, potrivit art. 85 Cod penal, instanța de fond corect a conchis că prin adăugarea parțială la pedeapsa stabilită în prezenta sentință 3 luni închisoare, a pedepsei stabilite prin decizia din 17.12.2018 - 6 luni închisoare, urmează a fi stabilită o pedeapsa definitivă de 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Ori, pedeapsa aplicată de prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, va duce la conștientizarea de către acesta a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte.

Totodată conform art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, iar instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Instanța poate elibera

de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Deci, instanța de fond corect a concluzionat că deplasarea și verificarea existenței dispozitivelor explozive de către angajații Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP de comun cu angajații Centrului Chinologic al IGP, a incintei Președinției Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova și Inspectoratul de poliție Buiucani, după amenințarea că aceste obiective ar fi minate, precum și suportarea în legătură cu aceasta a cheltuielilor în sumă de 1457,77 lei și 890,87 lei, nu reprezintă cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, în sensul noțiunii art. 227 alin. (1) coroborat cu alin. (2) Cod de procedură penală. Aceste cheltuieli se referă la eventualul prejudiciu cauzat statului prin acțiunile inculpatului.

Astfel, este nefondată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată, iar instanța de fond corect a respins cererea privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 2348,64 lei.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului.

Numind pedeapsa spre minimul sancțiunii, instanța de apel nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante și celor agravante stabilite, precum și de faptul că pedeapsa redusă până la minimul prevăzut de sancțiune se consideră echitabilă atunci când s-a constatat un cumul de circumstanțe atenuante din cele enumerate la art. 76 Cod penal.

Instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că infracțiunea săvârșită de inculpat are o rezonanță social sporită, iar rolul și scopul pedepsei penale este de a curma și preîntâmpina săvârșirea de noi infracțiuni, în special din categoria analizată, or în contextul constatării majorării amplitudinii infracțiunilor analogice, statul are scopul primordial de a contracara săvârșirea acestora.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală –hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2., 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, 85 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatei, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, instanțele just au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale

statuând că, în speță, cheltuielile pentru deplasarea și verificarea existenței dispozitivelor explozive, urmează a fi făcută din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, în latura pedepsei aplicate inculpatului și în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare și pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că inculpatul i s-a aplicat

o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 10 februarie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020, în privința inculpatului Trișcă Gheorghe XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 06 noiembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun